

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-72>

**ADMINISTRATIVE LAW REGULATION OF USING
THE MOBILE APPLICATION “I AM A VOLUNTEER”
TO IMPROVE THE LIFE SAFETY AND CIVIL PROTECTION
SYSTEMS IN UKRAINE**

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ
ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОГО ЗАСТОСУНКУ
«Я – ДОБРОВОЛЕЦЬ» З МЕТОЮ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ**

Bondar D. V.

*Candidate of Science in Public
Administration, Rector
Lviv State University of Life Safety
ORCID: 0009-0004-9571-7828
Lviv, Ukraine*

Бондар Д. В.

*кандидат наук з державного
управління, ректор
Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності
ORCID: 0009-0004-9571-7828
м. Львів, Україна*

Сучасні системи забезпечення безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в Україні функціонують в умовах правового режиму воєнного стану, що обумовлює необхідність постійної підвищеної готовності рятувальників ДСНС України до ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України призводить до систематичного виникнення надзвичайних ситуацій воєнного характеру в результаті ракетно-бомбових атак, артилерійських обстрілів та атак безпілотних літальних апаратів на цивільну інфраструктуру населених пунктів. Ворожі атаки призводять до масштабних руйнувань житлових та промислових об'єктів, пошкодження комунікацій, пожеж та інших негативних наслідків.

Враховуючи масштабність збройної агресії, надзвичайні ситуації воєнного характеру часто виникають одночасно в різних районах населених пунктів, що ускладнює оперативне реагування на них підрозділів ДСНС України.

Враховуючи вищезазначене, актуальним напрямом удосконалення систем забезпечення безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в Україні є залучення добровольців для ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Актуальним є питання організованого залучення добровольців для допомоги рятувальним, адже не врегульоване, хаотичне втручання сторонніх осіб в роботу рятувальних служб є неприйнятним та небезпечним для всіх учасників відповідних суспільних відносин. Особа, яка не знайома із основами рятувальної справи може не тільки заважати професіоналам, але й стати жертвою вторинних руйнувань об'єкту нерухомості, детонації боєприпасів, що не розірвалися тощо.

Таким чином, залученню добровольців до рятувальної справи має передувати їх професійна підготовка, інформування про можливі небезпеки, забезпечення добровольців необхідним технічним обладнанням та координація їх діяльності в процесі проведення рятувальних робіт.

Крім того, важливими є створення інформаційної бази добровольців та підтримка з ними двостороннього зв'язку, що може бути забезпечено за допомогою інноваційних цифрових інструментів.

Сучасні інформаційні технології дозволяють оперативно мобілізувати людські та матеріально-технічні ресурси для виконання актуальних завдань цивільного захисту. Так, за допомогою спеціального мобільного застосунку можливо швидко поінформувати його користувачів про місце та час виникнення надзвичайної ситуації, її характер та необхідні сили та засоби для її ліквідації, а також координувати дії осіб, які зголосилися прийняти участь в рятувальних роботах.

Прикладом такого спеціального мобільного застосунку є перспективна система оповіщення та реагування «Я – доброволець».

Так, у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності 28 лютого 2024 року відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування на тему: «Про стан функціонування добровільної та місцевої пожежної охорони» [1].

В рамках засідання було проведено семінар-нараду з питань розвитку підрозділів добровільної та місцевої пожежної охорони.

На засіданні серед іншого було обговорено вдосконалення законодавчої бази у сфері організації та функціонування місцевої та добровільної пожежної охорони. Одним із питань порядку денного було представлення концепції системи оповіщення та реагування «Я – доброволець». Під час дискусії учасники обговорили основні етапи розробки системи, можливі варіанти її архітектури, способи залучення членів добровільних формувань до системи. За результатами наради було погоджено план подальшої співпраці в рамках реалізації системи оповіщення та реагування «Я – доброволець» [1].

Ідея цієї системи полягає у створенні інноваційної платформи для організації та координування дій соціально активних громадян, які готові долучитись до ліквідації наслідків надзвичайних подій відповідно до свого фаху. Це вкрай важлива та необхідна на сьогодні ініціатива, що вже давно функціонує у зарубіжних країнах [1].

Для входження в систему оповіщення та реагування «Я – доброволець» кожен бажаючий зможе завантажити відповідний мобільний застосунок та надати свої персональні дані і добровільну згоду на участь в ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Адміністрування вказаної системи та мобільного застосунку здійснюватимуть фахівці ДСНС України. В подальшому, у разі виникнення надзвичайної ситуації, система буде оповіщати зареєстрованих добровольців про місце та характеристики надзвичайної ситуації з урахуванням геолокації (місцезнаходження) добровольців. Крім того, в процесі ліквідації надзвичайної ситуації та її наслідків співробітники ДСНС України зможуть в режимі онлайн координувати дії добровольців, які першими прибудуть на місце події, надавати поради та застерігати їх від небезпечних дій.

Таким чином, вищезазначена Система оповіщення та реагування «Я – доброволець» потребує належної адміністративно-правової регламентації та впровадження в практичну діяльність органів публічної адміністрації з використанням відповідного мобільного застосунку.

Поширення позитивного досвіду використання Системи оповіщення та реагування «Я – доброволець» та відповідного мобільного застосунку на територію всієї держави дозволить всім бажаючим прийняти особисту участь в ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків, тобто проявити соціальну активність та

отримати відповідний досвід роботи рятувальником. Водночас збільшення кількості потенційних добровольців та активне використання вказаного мобільного застосунку з урахуванням геолокації (місцезнаходження) користувачів дозволить оперативно мобілізувати людські та матеріально-технічні ресурси для ліквідації надзвичайних ситуацій.

Адміністративно-правову регламентацію використання Системи оповіщення та реагування «Я – доброволець» та відповідного мобільного застосунку доцільно здійснити на рівні спільного наказу МВС України та Міністерства цифрової трансформації України, адже саме Мінцифри здійснює координацію діяльності інших органів публічної адміністрації у сфері цифровізації [2].

Таким чином, перспективним напрямом удосконалення систем забезпечення безпеки життєдіяльності та цивільного захисту в Україні є адміністративно-правова регламентація впровадження у всіх областях України та затвердження порядку використання Системи оповіщення та реагування «Я – доброволець» у формі спеціального мобільного застосунку.

Література:

1. «Я – доброволець»: в Україні презентували концепцію інноваційної безпекової платформи. Міністерство внутрішніх справ України. Пресцентр. Новини. 28.02.2024. URL: <https://mvs.gov.ua/news/ia-dobrovolec-v-ukrayini-prezentuvali-konceptiiu-innovaciinoi-bezpekovoii-platforni> (дата звернення: 17.03.2024).

2. Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. Дата оновлення: 13.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-p/ed20240113#Text> (дата звернення: 17.03.2024).